

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricolă (Hunedoara), Agricolă (Lugoj), Agricolă (Sebeșul-sădesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arțesana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Băndășana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf., Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercuria), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpăna, Cârțișoreană, Chiorăna, Chisețiană, Codreana, Codrul (Butești), Codru (Lăpș), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.ria), Corășana, Coroana (Bistrița), Corvinea, Creditul, Crișana, Cugicreana, Decebal, Delunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgeșana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Insoțire de credit (Veștem), Institutul de credit (Mehădia), Institutul de credit (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Lucaștarul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mișul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiană - Murășanul, Măramarășana, Nădlăcana, Negoiul, Noișana, Olteana, Orăștiana, Orientul, Patria, Piatra, Plugaru (Săbădate), Poporul (Lugoj), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reah. de impr. și păstrare (Ilyu-mare), Riureana (Cap.-Mănăstir), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-sădesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Sylvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șteaua, Șercășana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăana, Timișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Viadeasu, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zerile.

ABONAMENTUL:

PE 1 AN LEI 100.—, PE ½ AN LEI 50.—.

NUMĂRUL 2 LEI.

SUB DIRECȚIUNEA D-LOR:

ION I. LAPĂDATU și CONSTANTIN POPP

Redactor responsabil: SOFRON ROȘCA

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

DE SPAȚIUL UNUI cm² CĂTE 50 BANI.

SUMARUL:

Conferența dela Roma. — „Corpul de contabili autorizați și experți-contabili. — Statutele „Corpusului absolvenților școlilor superioare de comerț”. — Impozitul pe avere. — Cronică: Condițiunile exportului de valută. Reducerea taxelor vamale la cereale. Taxele pe spectacole și asupra mărfurilor de lux. Reorganizarea camerelor de comerț. La bursă din București. Ungaria cumpără lemne din România. Spania și România. Producțiunea mătăsii în Italia. Mari falimente în Italia. Bursa din Atena și exportul român. Ungaria și Ceho-Slovația.

Conferența dela Roma.¹

În ziua de 6 Aprilie a. c. s'a deschis, la Roma, Conferența statelor succesoare ale fostei monarhii austro-ungare. La această Conferență, ale cărei lucrări au ținut două luni și jumătate și urmează să fie continuate în luna viitoare, au participat reprezentanții tuturor statelor interesate: Austria, Ceho-Slovația, Italia, Iugo-Slavia, Polonia, România și Ungaria.

Scopul Conferenței este să reguleze, prin acorduri și convențiuni între statele interesate și în conformitate cu dispozițiunile și intențiunile tratatelor de pace, diferitele chestiuni juridice, administrative, financiare și economice, relativ la interesele publice și private în legătură cu teritoriile monarhiei prăbușite. Zi-

¹ Cu numărul de față al revistei noastre începem publicarea unei lucrări mai mari a d-lui Ion I. Lapădatu, care se ocupă cu chestiunile discutate și tratate la Conferența dela Roma. Sunt chestiuni de actualitate și interes, căci privesc condițiunile și modalitățile, în care vor fi executate tratatele de pace cu Austria și Ungaria.

cem anume prin acorduri și convențiuni, pentru că tratatele de pace — cum se știe — în multe chestiuni, îndeosebi în cele ce privesc raporturile dintre foștii cetățeni austro-ungari, deveniți supuși ai statelor aliate și asociate, stătoresc numai principiul, indică numai cadrele, în marginile cărora au să fie rezolvite aceste chestiuni. Rezolvirea detaliată și definitivă a lor însă e lăsată să se îndeplinească prin acorduri și convențiuni speciale.

Chestiunile avizate a se rezolvi prin acorduri și convențiuni speciale sunt destul de numeroase. Ele privesc o seamă de probleme dintre cele mai dificile și mai complicate, dintre care vom aminti la acest loc: chestiunea fostei valute austro-ungare, a creanțelor și datoriiilor particulare, a drepturilor private, câștigate în trecut, a instituțiunilor financiare și economice, ce și-au dezvoltat activitatea în teritoriile vechi monarhii, a repartizării averilor colective, a anumitelor instituțiuni sociale și de stat, a colecțiunilor de arhive, muzee și altele asemenea chestiuni. Cu toate aceste chestiuni e chemată să se ocupe Conferența dela Roma, căutând și aflând soluțiuni mulțumitoare și echitabile pentru toți cei interesați.

Programul lucrărilor Conferenței a fost pregătit, în prealabil, de guvernul italian. Discuțiunile urmate asupra acestui program, augmentat ulterior și cu chestiuni, ivite în cursul debaterilor, n'au fost zadarnice, deși s'a dat adeseori peste mari și însemnate dificultăți. S'a isbutit a se încheia până acum cinci convențiuni și două acorduri. Problemele cele mai dificile și mai complicate au rămas însă să fie

rezolvite la toamnă, când, cum am arătat, Conferența își va relua lucrările.

Marea majoritate a chestiunilor juridice, financiare și economice, puse la ordinea zilei, sunt în funcțiune de problema valutară, problema cea mai complicată, asupra căreia, deși a fost discutată foarte mult, nu s'a putut ajunge încă la un acord. Din această cauză mai toate chestiunile amintite au trebuit lăsate în suspensiune, cu toate că discuțiunile urmate au concretizat multe puncte de apropiere între reprezentanții statelor interesate. Imprejurarea aceasta ne întărește în credința, că oricât de grele și complicate sunt problemele Conferenței dela Roma, aceasta totuș le va rezolvi.

În rândurile ce urmează ne vom ocupa de toate chestiunile tratate la Roma. Vom arăta întâi chestiunile asupra cărora s'a încheiat deja convențiuni, continuând cu celelalte, asupra cărora s'au urmat numai discuțiuni. Pentru o mai bună orientare a cetitorilor noștri, vom expune aceste chestiuni în capitole separate, introducându-le cu dispozițiunile corăspunzătoare ale tratatelor de pace și cu explicările și interpretările, ce s'au dat sau se dau acestor dispozițiuni. La chestiunile rezolvite vom publica textul convențiunilor încheiate, iar la cele în discuțiune vom arăta stadiul în care se găesc, cum și proiectele de convențiuni și acorduri, cari s'au prezentat din partea singuraticelor delegațiuni.

Înainte de a trece însă la această parte a lucrării noastre, poate nu e fără interes să arătăm modul, în care a lucrat Conferența dela Roma. Conferența s'a împărțit în două mari secțiuni, una juridică-administrativă și alta financiară-economică. Fiecare stat era reprezentat prin câte unul sau mai mulți delegați în aceste secțiuni. Secțiunile, la rândul lor, delegau chestiunile, ce le aparțineau, unor comitete restrânse, cari le studiau, prezentând propuneri și proiecte. Când o chestiune era terminată în comitete, se remitea secțiunii, care o lua din nou în dezbateră. Chestiunile rezolvite prin secțiuni se transmiteau plenului Conferenței, care decidea în mod definitiv.

La Conferința dela Roma, România a fost reprezentată prin o delegațiune compusă din compusă din D-nii *Al. E. Lahovary*, ministru plenipotențiar pentru Italia, ca șef al delegațiunii; prof. *Efîmie Antonescu*, ca delegat cu depline puteri; prof. *Last* dela Universitatea din Cernăuți și scriitorul acestor rânduri, ca delegați, cel dintâi pentru chestiunile juridice-administrative și cel de al doilea pentru cele economice-financiare. În partea din urmă a Conferenței au mai fost delegați dl *Dr. Grigore Hostiuc*, directorul general al Comisiunii de

lichidare dela Viena și dl *Dr. Iulius Bielz*, consilier la aceeaș Comisiune.

După aceste lămuriri trecem la tratarea singuraticilor chestiuni.

I. Chestiunea arhivelor.

Dispozițiunile celor două tratate de pace, cel dela Saint-Germain cu Austria și cel dela Trianon cu Ungaria, referitoare la chestiunea arhivelor sunt următoarele:

ART. 191 Saint-Germain și art. 175 Trianon obligă pe Austria resp. Ungaria să restituie fiecăreia dintre puterile aliate și asociate toate actele, documentele, obiectele de anticități și artă și întreg materialul științific și bibliografie, ridicat din teritoriile invadate, fie ca aceste obiecte aparțin (sunt în posesiunea) statutului, administrațiunilor provinciale, comunale, de binefacere sau ecleziastice, ori a altor instituțiuni publice sau private.

ART. 192 S.-Ger. și 176 Tr. obligă pe Austria și Ungaria să restituie și acele obiecte, numite în articolii precedenți (191 și 175), ce le-au ridicat din teritoriile cedate după ziua de 1 Iunie 1914. Excepțiune fac obiectele cumpărate dela proprietari privați

ART. 93. S.-Ger. și 77 Tr. obligă pe Austria resp. Ungaria să remită fără întârziere arhivele, registrele, planurile și documentele, aparținând administrațiunilor civile, militare, financiare, judiciare sau altor administrațiuni din teritoriile cedate. Dacă între acestea s'ar afla și obiecte deplasate dela locul lor, Austria resp. Ungaria e îndatorată să le restituie la cererea guvernelor aliate sau asociate interesate.

Dacă arhivele, registrele, planurile titlurile și documentele fără caracter militar, numite în alinea precedentă, ar privi și ramuri din administrația austriacă sau ungară și astfel acestea n'ar putea fi cedate fără prejudiții pentru cele din urmă, Austria resp. Ungaria se obligă cu condiția de reciprocitate să pună la dispoziția guvernelor aliate și asociate interesate datele necesare.

ART. 193 S.-Ger. obligă Austria să restituie fiecărui guvern aliat sau asociat toate actele, documentele și memoriile istorice, posedate de instituțiuni publice cari au un raport direct cu istoria teritoriilor cedate și cari au fost îndepărtate în cursul celor din urmă zece ani. În ce privește Italia această perioadă începe la anul 1861.

În schimb și statele născute sau mărite din teritor Austro-Ungar vor restitui Austriei actele, documentele și memoriile, cari nu sunt mai vechi de douăzeci de ani, cari au un raport direct cu istoria sau administrația teritorului austriac și cari eventual s'ar găsi în teritoriile transferate.

Pentru Ungaria dispozițiunile acestea se cuprind în art. 177 alinea 1-a și art. 178 Tr. — Există însă o deosebire, încât Ungaria e obligată să restituie guvernelor aliate și asociate actele, memoriile și documentele istorice, ridicate nu numai în ultimi zece ani, ci dela 1 Ianuar 1868.

ART. 274. alinea 2-a S.-Ger. și art 257 alinea 2-a Tr. prevăd o convențiune specială, care să reguleze toate chestiunile de archive, registre și planuri, relativ la serviciul proprietății industriale, literare și artistice, cum și eventuala transmisiune și comunicare a acestora între statele interesate.

§§-ii 10 și 13 din anexa art. 249 și 250 (Bunuri, drepturi și interese) S.-Ger. și §§-ii 10 și 13 din anexa art. 232 și 233 Tr. obligă pe Austria resp. Ungaria să remită în termen de 6 luni dela intrarea în vigoare a tratatelor, fiecărei puteri aliate sau asociate toate contractele, certificatele, actele și alte titluri de proprietate, ce se găsesc în mâinile supușilor austriaci sau ungari și se rapoartă la bunuri, drepturi și interese, situate în teritoriile zisei puteri aliate sau asociate, înțelegându-se aci și acțiunile, obligațiunile sau alte valori mobiliare ale oricărei societăți autorizate prin legislațiunea respectivei puteri.

Se obligă mai departe să remită în orice moment, la cererea puterii aliate sau asociate interesate toate lămuririle (informațiunile) privitoare la bunuri, drepturi și interese ale supușilor austriaci resp. ungari în teritoriul zisei puteri aliate sau asociate, tot asemenea asupra transacțiunilor, ce eventual ar fi obvenit în privința numitelor bunuri, drepturi și interese după 1 Iulie 1914.

În fine Austria resp. Ungaria este obligată a remite în termene de o lună dela punerea în vigoare a tratatelor, sau, la cerere, oricând mai târziu, toate conturile și piesele de contabilitate, arhivele, documentele și informațiunile de orice natură, cari s'ar găsi în teritoriul lor și cari privesc bunuri, drepturi și interese de ale supușilor vre-unei puteri aliate sau asociate, înțelegându-se aci și societățile și asociațiunile, în cari acești supuși erau interesați și cari au fost obiectul vre-unei măsuri excepționale de război sau a vre-unei măsuri de dispozițiune fie în teritoriile vechii monarhii austro-ungare, fie în teritoriile ce au fost ocupate prin aceasta sau aliații ei.

Controlorii, supraveghetorii, giranții, administratorii, secestorii, lichidatorii și curatorii rămân personal responsabili — pe lângă garanția guvernului austriac resp. ungar — pentru remiterea imediată și completă și pentru esecitatea acestor conturi și documente.

ART. 196 S. Ger. și art. 177 alinea 2, 3 și 4 Tr. dispun, că în ce privește obiectele și documentele cu caracter artistic, archeologic, științific sau istoric, făcând parte din colecțiunile, cari au aparținut mai înainte guvernului monarhiei austro-ungare sau Coroanei și cari nu formează obiectul unor alte dispozițiuni ale tratatelor, Austria resp. Ungaria se angajează:

a) să închee cu statele interesate, când acestea le-ar cere, aranjamente amicabile, în virtutea cărora toate acele părți ale numitelor colecțiuni și toate obiectele și documentele vizate mai sus, cari alcătuiesc proprietatea intelectuală a ziselor state, să poată fi redade — în bază de reciprocitate — țărilor lor de origine, și

b) în curs de 20 de ani să nu înstrăineze nimic din aceste colecțiuni, nici să le împrăștie și nici să dispună altcum asupra singuraticilor obiecte, excepționând cazul, când, înainte de trecerea termenului arătat, ar fi obvenit vre-un arajament special; vor îngriji de siguranța și buna conservare a colecțiilor și le vor ține, împreună cu inventarele, cataloagele și documentele administrative la dispozițiunea cercetătorilor științifice ale supușilor oricărei puteri aliate și asociate.

În fine tratatul dela Trianon la art. 177 mai conține o ultimă alineă, care nu se găsește în tratatul de Saint Germain și care dă drept Ungariei să poată cere celorlalte state, cu deosebire însă Austriei să închee aranjamente în scop de a se readuce în Un-

garia colecțiunile, obiectele și documentele, la care se vor aplica garanțiile din punctul (b).

Examinând dispozițiunile din cele precedente, constatăm, că obiectele de archive și muzee, ce au a se restitui și repartiza, se pot clasa în șase categorii și anume:

1. Cele indicate și duse din teritoriile invadate, sau din cele cedate; aceste din urmă numai dacă au fost duse după 1 Iunie 1914.

2. Cele aparținând administrațiunilor civile, militare, financiare etc. Sunt deci arhivele de administrații publice. La această categorie de acte, documente etc., rămâne nelămurit, ce are a se înțelege sub cuvântul «aparținând». Statele succesoare tind a-i da o explicație cât mai largă, în timp ce austriacii vor să-l reducă la principiul provenienței.

3. Actele memoriile și documentele istorice, cari au un raport cu istoria teritoriile cedate și cari au fost ridicate, pentru fostele teritorii austriace în cei din urmă 10 ani, iar pentru cele ungurești dela 1 Ianuarie 1868. Italia a isbutit să-și asigure un favor, încât pentru dânsa termenul s'a fixat cu anul 1861.

4. Arhivele relativ la serviciul proprietăți industriale, literare și artistice.

5. Actele și documentele de afaceri și contabilitate și

6. Obiectele și documentele cu caracter științific, istoric, artistic și archeologic, aparținând patrimoniului intelectual al teritoriilor cedate, obiecte cari ar urma să fie repatriate, cu titlul de reciprocitate, în țările lor de origine. Aci sunt a se înțelege obiectele de muzee. Nelămurită rămâne întrebarea, ce are a se înțelege sub «proprietate intelectuală»? Este o chestiune, care va trebui clarificată în mod hotărât între statele interesate. Tot asemenea are a se lămurii, ce are a se înțelege sub «titlul de reciprocitate»? Natural ar fi, să se înțeleagă restituirea reciprocă a astor fel de obiecte între statele succesoare. Cum însă colecțiunile, obiectele de această natură se găsesc deținute în Austria și Ungaria, iar în celelalte state foarte puțin, ori aproape nimic, cei interesați ar voi să înțeleagă sub «reciprocitatea» contra valoarea, fie chiar și în bani, a acestor obiecte.

Discușiunile în chestiunea arhivelor sau început în baza unui proiect de convențiune, prezentat de Dl Prof. Eftimie Antonescu, președintele comitetului special în această materie. Tot dl Antonescu a modificat și întregit, după discușiunile urmate, și un proiect al delegațiunii italiene. Din acest din urmă proiect s'a ajuns la convențiunea definitivă, pe care o redăm în traducere românească.

Paralel cu aceste discuțiuni, dl Antonescu inițiasă și tratative separate cu delegațiunea austriacă în scopul unei convențiuni speciale, la fel cu cele ce Austria încheiasă deja cu Italia și Ceho-Slovacia. Discușiunile au fost continuate și la Viena, dar până

În momentul de față nu știm, dacă s'a încheiat sau nu proiectata convențiune specială.

La Roma, în chestiunea arhivelor au fost multe și importante discuțiuni. Discuțiunile s'au făcut cu deosebire în chestiunea interpretării și explicării anumitor texte din dispozițiunile tratatelor. În adevăr, cum am văzut aceste dispozițiuni, în unele părți ale lor, sunt astfel redactate, încât pot da ansă la serioase divergențe. Delegațiunile singuraticelor state au căutat să le lămurească și îndeosebi delegația noastră. Punctul de vedere al delegațiunii românești a fost susținut de dl. Antonescu, iar după depărtarea dânsului de la Conferință de dl. prof. Last. În numele delegațiunii românești s'a cerut — între altele — ca Austria, ca detentoare a muzeelor și arhivelor odinioară comune celor două state dualiste, să se oblighe a libera nu numai materialul referitor la teritoriile cedate prin tratatul de la Saint-Germain, ci și la cele cedate prin tratatul de la Trianon. S'a cerut mai departe să se determine mai de aproape înțelesul cuvântului «aparținând», întrebuintat în art. 93 din tratatul de la Saint-Germain și al celui similar din art. 77 de la Trianon. În fine, în legătură cu dispozițiunile art. 196 Saint-Germain și 177 Trianon s'a cerut să se determine cel puțin aproximativ înțelesul noțiunii de «proprietate intelectuală» și să se lămurească, că sub titlu de «reciprocitate», Austria și Ungaria nu au drept la despăgubiri.

Cererile făcute în numele delegațiunii românești sunt chestiuni principiale foarte importante, asupra cărora desigur va trebui să se revină din prilejul executării convențiunii, ori vor trebui lămurite prin acorduri speciale, admise prin convențiunea încheiată.

Convențiunea încheiată în art. 1 și 2 reproduce, cu puține schimbări, dispozițiunile tratatelor de pace. Tot asemenea și art. 4 și 5 l. Art. 3 prevede procedura, ce are a se urma la restituirea și repartizarea actelor, documentelor, obiectelor etc. și la executarea convențiunii peste tot.

Nu putem spune, că convențiunea încheiată este o lucrare perfectă și completă. Cum am arătat conține întrebări, cari mai reclamă lămuriri. Trebuie însă să se știe, că dacă singuraticile delegațiuni ar fi stăruit pe lângă felul lor de a interpreta diferitele dispozițiuni ale tratatelor și dacă și-ar fi susținut rezervele, ce le făcuseră, ar fi fost aproape imposibil a se ajunge la un acord. Cu toate acestea convențiunea încheiată e o bază pe care se pot începe lucrările de restituire și repartizare a arhivelor, colecțiilor etc. Că, în cursul acestor lucrări se vor mai ivi greutăți și piedeci, e firesc. Una e cert, lucrările odată începute vor ajunge la un sfârșit. Lăsăm să urmeze acum Convențiunea în chestiunea arhivelor.

ART. 1. Austria și Ungaria de o parte și celelalte state semnatare a prezentei convențiunii de altă parte, precum și aceste din urmă state între ele, se obligă de a ușura prin orice mijloace restituirea

și repartitia tuturor actelor, arhivelor, documentelor și obiectelor de tot felul, prevăzute prin tratatele de la Saint-Germain și de la Trianon și prin prezenta convențiune.

Restituțiunea și repartițiunea privesc:

A) Pentru Austria:

1. **Art. 191:** prin aplicarea dispozițiilor art. 184, actele, documentele, obiectele de antichitate și de artă și orice material științific și bibliografic ridicat din teritoriile invadate, fie că aparțin statului sau administrațiilor provinciale, comunale, de binefacere, sau bisericesti, fie că aparțin altor instituțiuni publice sau private.

2. **Art. 192:** lucrările și obiectele de aceeași natură ca cele prevăzute la alineatul precedent cari au fost ridicate după 1 Iunie 1914 din teritoriile cedate, excepțiune făcându-se de lucrurile și obiectele cumpărate de la proprietarii particulari.

3. **Art. 93:** arhivele, registrele, planurile, titlurile și documentele de orice natură aparținând administrațiilor civile, militare, financiare, judiciare sau altor administrațiuni din teritoriile cedate, cuprinzându-se în aceasta enumerație și tot ceea ce a fost deplasat.

4. **Art. 193:** actele, documentele și memoriile istorice posedate de stabilimentele publice, cari au un raport direct cu istoria teritoriilor cedate, și cari au fost îndepărtate în timpul celor din urmă zece ani; în ceea ce privește Italia această perioadă începe de la anul 1861. Actele, documentele și memoriile cari nu sunt mai vechi de douăzeci de ani, cari au un raport direct cu istoria sau administrația teritoriului austriac și cari eventual se vor găsi în teritoriu transferat vor fi înapoiate guvernului austriac de către celelalte state semnatare a prezentei convențiunii.

5. **§. 10 și 13 al anexeii de la art. 249 și 250:** toate actele, arhivele, compturile, sau piesele de contabilitate, documentele și deslușirile de orice natură, contractele, certificatele, titlurile de proprietate, prevăzute la §§-le sus arătate, cari se găsesc în mâinile autorităților de stat, sau a instituțiilor controlate sau garantate de stat.

Pentru restituirea actelor și obiectelor de aceeași natură cari se vor găsi în mâinile particularilor se va urma după dispozițiile tratatului.

B) Pentru Ungaria:

1. **Art. 175:** prin aplicarea dispozițiilor art. 168, actele, documentele, obiectele de antichitate și de artă și orice material științific și bibliografic, ridicat din teritoriile invadate, fie că aparțin statului sau administrațiilor provinciale, comunale, de binefacere, sau bisericesti, fie că aparțin altor instituțiuni publice sau private.

2. **Art. 176:** toate lucrurile și obiectele de aceeași natură ca cele prevăzute la alineatul precedent, cari au fost ridicate după 1 Iunie 1914 din teritoriile cedate, excepție făcându-se de lucrurile și obiectele cumpărate de la proprietarii particulari.

3. **Art. 77:** arhivele, registrele, planurile, titlurile și documentele, de orice natură aparținând administrațiilor civile, militare, financiare, judiciare sau altor administrațiuni din teritoriile cedate, cuprinzându-se și tot ceea ce a fost deplasat.

4. **Art. 177 alineatul 1 și art. 178:** actele, documentele și memoriile istorice, posedate de stabili-

mentele publice, cari au un raport direct cu istoria teritoriile cedate, și cari au fost îndepărtate după 1 Ianuarie 1868; în ceea ce privește Italia aceasta perioadă începe dela anul 1861. Actele, documentele și memoriile, a căror vechime nu este mai mare de douăzeci de ani cari au un raport direct cu istoria, sau administrația teritoriului ungar și cari eventual se vor găsi în teritoriul transferat, vor fi restituite guvernului ungar de către celelalte state semnatare a prezentei convențiuni.

5. Art. 257, alineatul 2: arhivele, registrele și planurile relative la serviciu proprietății industriale, literare și artistice, cari vor face de asemeni, la nevoie, un obiect de transmisiune sau de notificare între statele contractante interesante.

6. §. 10 și 13 al Anexei dela art. 232, 233: toate actele, arhivele, compturile sau piesele de contabilitate, documentele și deslușirile de orice natură, contractele, certificatele și titlurile de proprietate prevăzute la §§. susarătate, cari se vor găsi în mâinile autorităților de stat, sau a instituțiilor controlate sau garantate de stat.

Pentru restituirea actelor și obiectele de aceeași natură, cari se vor găsi în mâinile particularilor, se va urma în conformitate cu dispozițiile tratatului.

ART. 2. Prezenta convenție se aplică de asemeni la tot ceea ce se referă la comunicarea și schimbul titlurilor comune și a celor cari au raport cu teritoriile statelor contractante, conform cu art. 93 alineatul 2 al tratatului dela Saint-Germain și respective art. 77 alineatul 2 al tratatului dela Trianon, precum și depunerea lor judecătorească, când remiterea originalelor nu este posibilă din cauza naturii lor sau ale altor circumstanțe.

În cazul când arhivele, registrele, planurile, titlurile, documentele, de orice natură susmenționate, cari n'au actualmente un interes militar, ar privi de o potrivă administrațiunile austro-ungare, austriace sau ungare, așa că prin aceasta remiterea lor n'ar putea avea loc fără prejudiții pentru aceste din urmă, Austria, și respectiv Ungaria vor acorda statelor interesante sub condițiunea reciprocității dreptul la folosința comună, în care se va cuprinde și dreptul de a obține comunicarea documentelor despre care este vorba. Acest drept de folosință comună implică în special liberul acces la arhive, registre, biblioteci și la alte depozite publice, inspecțiunea, consultarea, facultatea de a scoate copii, extracte fotografice sau reproducții de altă natură, și în cazuri particulare obținerea împrumutării vremelnice sub condițiunea de reciprocitate a statelor interesante, precum și obligațiunea de a conserva în bună stare și de a nu deplasa arhivele și documentele în chestiune.

Prezenta convențiune se aplică actelor, arhivelor, etc., cari privesc vechile administrațiuni austriace, ungare și austro-ungare, nu numai dacă se găsesc pe teritoriul Austriei și respectiv al Ungariei, dar chiar pe orice alt teritoriu al fostei Monarhii transferat celorlalte state contractante.

ART. 3. Restituirea și repartizarea vor avea loc dela un stat la altul după procedura următoare:

1. Fiecare dintre statele contractante va desemna în timp de a lua dela intrarea în vigoare a prezentei convențiuni, unul sau mai mulți experți însărcinați de a examina actele, arhivele, registrele planurile, titlurile și documentele de orice natură prevăzute la articolul 1.

2. După terminarea acestui examen fiecare expert va notifica lista actelor, arhivelor, etc. cari le reclamă pentru taxa sa, delegatului statului unde se găsesc; restituirea se va efectua imediat de către organele sus zisului stat.

3. Dacă în cursul procedurii expertul sau statul deținător constată, că este vorba de acte, arhive etc. interesând un al treilea stat contractant, care ar putea să le reclame, statele interesate vor fi informate și vor putea în curs de o lună dela primirea informațiunii se deleg unul sau mai mulți experți pentru a regula în mod amical chestiunea atribuțiunii definitive a actelor, arhivelor etc. despre cari este vorba.

4. În toate cazurile de neînțelegere asupra punctelor 2 și 3, și în lipsa unei convențiuni între statele interesate, chestiunea va fi supusă unei comisii compusă din experți desemnați de statele interesate și de un arbitru prezident ales de comun acord de acești experți; în caz de neînțelegere arbitrul va fi ales de prezidentul Consiliului Societății Națiunilor, dintre specialiștii naționali ai unei țări alta decât statele contractante.

Dacă unul sau mai multe state interesate nu desemnează expertul lor în termen de două luni dela notificarea care le-ar fi fost făcută, arbitrul prezident va fi numit conform cu dispozițiunile mai sus arătate, după cererea celorlalte părți.

5. Experții și arbitrul numiți conform punctului 4 vor avea și competența de a decide dacă este loc de a face comunicările prevăzute la art. 93 din tratatul dela Saint-Germain și 77 din tratatul dela Trianon, de a scoate copii etc. precum și de a decide în ceea ce privește depunerea judecătorească a piesei în original.

6. În tot ce privește executarea prezentei convențiuni, puterile contractante se angajează a asigura experților și arbitrilor liber și nelimitat acces în toate locurile, unde se găsesc piesele în chestiune, fie la sediul principal, fie la sucursale, sau în oricare altă parte. De asemenea se angajează a le asigura consultarea inventariilor, cataloagelor etc., precum și a actelor, aparținând administrațiilor și instituțiilor respective și având un caracter administrativ, și de a le înlesni în tot chipul îndeplinirea însărcinării lor, fără a aduce vre-o atingere dispozițiilor interioare ale fiecărui stat în ce privește publicitatea actelor în chestiune.

Este bine înțeles că accesul liber și nelimitat nu se refer decât la actele cari au fost dresate sub vechiul regim în Austria și în Ungaria, și că acest acces va avea loc în oarele de serviciu în prezența unui funcționar al administrațiilor sau al instituțiilor despre care e vorba.

7. Înaltele puteri contractate se angajează a conserva în întregime toate arhivele, actele, etc. prevăzute în prezenta convențiune și cari se găsesc actualmente în posesiunea lor, până când restituirea și repartizarea prevăzută la art. 1 se fi fost complet executate, și a se obține dela orice măsuri, prevăzută în prezenta convențiune, și anume a nu proceda la nici o alegere a actelor în chestiune, fără a fi avizat în prealabil pe celelalte state contractante și fără a fi primit autorizarea lor; dacă în termen de trei luni dela primirea unui asemenea aviz nu se va fi dat nici un răspuns, se va putea proceda la alegere.

8. Cheltuielile și indemnizările eventuale se vor fixa de comun acord de experții amintiți în alineatele precedente.

În caz de neînțelegere și în lipsa unei convențiuni speciale încheiate sau de încheiat între statele interesate, orice chestiune relativă la cheltuielile și indemnizările susarătate va fi rezolvată după procedura stabilită în prezentul articol.

9. Măsurile menționate mai sus, întrucât se referă la punctul 5 art. 1 A) punctul 6 și din art. 1 B) al acestei convențiuni, nu exclude ca aceste restituiri să aibe loc după alte dispoziții și conform măsurilor prevăzute de tratatul dela St. Germain și dela Trianon.

ART. 4. Art. 274 al. 2: În ceea ce privește arhivele, registrele și planurile privitoare la serviciu proprietății industriale, literare și artistice până la desmembrarea Monarhiei austro-ungare, înaltele puteri contractate își acordă în mod reciproc dreptul de folosință comună cu privire la supușii lor respectivi. Prin urmare fiecare stat interesat va avea dreptul de a scoate, pe propriile sale cheltuieli și la nevoie și prin mandatorii săi, fără obligațiunea de a plăti vreo taxă sau vreun impozit, copii legalizate sau copii simple fotografii sau desemnuri după registre, planuri și în general după orice acte, documente și piese anexate, referitoare la drepturile supușilor săi; administrațiunile la cari se găsesc arhivele, registrele și planurile, sunt obligate de a le libera la cererea părților interesate copii legalizate sau copii simple după inscripțiunile, planurile și orice piese anexate, cari îi privesc, fără ca prin aceasta să li se poată impune taxe și sarcini altele, sau mai ridicate ca naționaliilor.

I. A. pentru Austria:

ART. 5. Tratatul de la St. Germain, art. 196: În ceea ce privește orice obiect având un caracter artistic, archeologic, științific sau istoric și făcând parte din colecțiunile cari aparțineau înainte Guvernului Monarhiei Austro-Ungare sau Coroanei, dacă nu face obiectul altor dispozițiuni din tratatul aci arătat, Austria se obligă:

a) De a negocia și de a conchide (contracte) cu statele interesate, când i se va reclama, o înțelegere amicală în virtutea căreia orice părți din zisele colecțiuni sau toate acele obiecte prevăzute că trebuind să aparțină patrimoniului intelectual a teritoriilor cedate prin tratatul dela St. Germain, vor putea fi repatriate cu titlul de reciprocitate în țările lor de origine. În ceea ce privește patrimoniul intelectual a teritoriilor cedate prin tratatul de la Trianon și cari aparțineau înainte Guvernului Monarhiei Austro-Ungare sau Coroanei, Austria se declară a negocia o înțelegere (accord) cu statele interesate pe baza concesiunilor reciproce;

b) De a nu înstrăina nimic sau de a împăștia din zisele colecțiuni și de a nu dispune de nici unul din zisele obiecte timp de douăzeci de ani, afară numai dacă va fi intervenit o înțelegere specială înainte de expirarea acestui termen, dar de a garanta siguranța și buna lor conservare și de a le ține împreună cu inventarele, cataloagele și documentele administrative relative la zisele colecțiuni la dispozițiunea studiitorilor și experților supuși (ressortisants) a Puterilor semnate aliate și asociate.

B. Pentru Ungaria:

Tratatul dela Trianon, art. 177, al. 2—5: În ceea ce privește orice obiecte sau documente având un caracter artistic, archeologic, științific sau istoric și făcând parte din colecțiuni cari aparțineau înainte guvernului monarhiei Austro-Ungare, Ungariei sau

Coroanei, dacă nu fac obiectul altor dispozițiuni din susarățatul tratat, Ungaria se obligă:

a) De a negocia și de a conchide cu statele interesate, când i se va reclama, o înțelegere amicală în virtutea căreia orice părți din zisele colecțiuni sau ori cari din obiectele sau documentele susarățate cari ar trebui să aparțină patrimoniului intelectual a ziselor state, vor putea fi, cu titlul de reciprocitate, repatriate în țara lor de origine.

În ceea ce privește patrimoniul intelectual a teritoriilor cedate prin tratatul dela St. Germain și care aparțineau înainte guvernului Monarhiei Austro-Ungare sau Coroanei, Ungaria se declară gata de a negocia o înțelegere (accord) cu statele interesate pe baza concesiunilor reciproce;

b) De a nu înstrăina nimic, sau a împăștia din zisele colecțiuni și de a nu dispune de nici unul din zisele obiecte timp de douăzeci de ani, afară numai dacă nu va fi intervenit vreo înțelegere specială, înainte de expirarea acestui termen, dar de a garanta siguranța și buna lor conservare și de a le ține împreună ca și cu inventarele, cataloagele și documentele administrative, relative la zisele colecțiuni la dispozițiunea studiitorilor și experților supuși (ressortisants) a fiecărei din Puterile semnate aliate și asociate.

Reciproc, Ungaria va avea dreptul de a se adresa ziselor state, și în special Austriei, pentru a negocia în aceleași condițiuni ca cele de mai sus, înțelegerile necesare repatrierii în Ungaria a colecțiunilor, documentelor și obiectelor despre cari s'a vorbit mai sus, cărora se vor aplica garanțiile prevăzute la alineatul b).

II. Statele cari înțeleg să grăbească reclamația prevăzută prin art. 196 din tratatul dela St. Germain și prin 177 din tratatul dela Trianon vor informa Austria și respectiv Ungaria în termen de un an dela intrarea în vigoare a prezentei convențiuni: vor prezenta după aceea într'un termen de douăzeci de ani dela intrarea în vigoare a tratatului dela St. Germain în ceea ce privește Austria, și respectiv a tratatului dela Trianon în ceea ce privește Ungaria, o reclamație (cerere) amănunțită indicând colecțiunile, obiectele și documentele, pe cari le pretind, precum și condițiunile de reciprocitate pe cari statul care le reclamă crede că poate să le ofere.

În înțelegerile ce se vor contracta se vor stipula modalitățile ce vor regula deosebirile de vederi cari vor putea să se ivească privitor la executarea acestor înțelegeri (acorduri).

ART. 6. Dispozițiunile prezentei convențiuni nu aduc nici o atingere dispozițiunilor tratatelor dela St. Germain și dela Trianon, nici drepturilor Comisiunii de reparațiuni.

Este de asemenea bine înțeles, că dispozițiunile convențiunilor încheiate deja între Austria și respectiv Ungaria și una sau alta din înaltele părți contractante cu deosebire cele ale convențiunei între Austria și Italia la 4 Maiu 1920, și ale convențiunei între Austria și Cehoslovacia semnată la Praga la 18 Maiu 1920, vor conserva de asemenea toată valoarea lor. Prezenta convențiune nu va putea de asemenea să judece celorlalte înțelegeri particulare cari au fost încheiate sau cari ar putea fi încheiate în viitor între unul și celalalt din statele interesate.

Convențiunea de mai sus a fost acceptată de Austria și de toți delegații statelor succesoare. Delegația ungurească, care în timpul din urmă nu mai lua parte la lucrările conferinței, din motiv că tratatul dela Trianon nu era intrat în vigoare, rămâne să se declare ulterior. De altfel convențiunile încheiate la conferința dela Roma devin obligatoare pentru statele semnătore numai după ratificarea lor prin singuraticile state.

„Corpul de contabili autorizați și experți contabili“.

În Nr. 30 dela 30 Iulie a. c. a «Revistei Economice» s'a publicat după «Monitorul Oficial» textul legii cu obiectul de mai sus.

Cum aceasta lege corespunde unei vechi și ardente necesități a funcționarilor comerciali de toate categoriile, se cuvine, credem, ca noi, cei pe cari ne privește, să ne arătăm recunoscători nu numai acelor, cari au votat-o, ci și acelei instituțiuni, care a formulat mai întâi în mod concret și a susținut cu tenacitate până la înfăptuire, dreapta cerere a funcționării noastre comerciale. Și această instituțiune este: «Corpul absolvenților școalelor superioare de comerț», cu sediul în București.

În cadrele României de azi această asociație este menită să închege și să organizeze toate forțele comerciale cu pregătire specială, ce le avem pe acest teren și să umple astfel un gol foarte simțit și important în viața noastră social-economică.

«Organizare» înseamnă *putere, siguranță și progres.*

În coloanele «Revistei Economice» singura de acest fel în Ardeal, s'a discutat și mai înainte cu ani de zile, chestiunea organizării funcționarilor comerciali români de aici, ba s'au făcut și încercări mai concrete în această direcție, dar, durere, acele încercări au rămas totdeauna infructuoase, parte din cauza împrejurărilor neprielnice create de stăpânirea străină, careia eram supuși, parte însă și din nepăsarea noastră.

Azi situația este cu totul alta. Statul nu numai că nu ne împiedecă în nizuințele noastre spre organizare, ci, precum vedem, ne ajută, ținând să fixeze și prin lege atribuțiile și drepturile noastre.

Facem deci un călduros apel la toți angajați comerciali cu pregătire specială de contabili, să se atașeze singurei instituțiuni profesionale existente cu caracter regnicolar, înscriindu-se membrii ai «Corpului absolvenților școalelor superioare de comerț», ale cărei statute se pot vede mai jos.

Această asociație cu sediul în Capitală își are ramificațiile ei (secțiuni) aproape în toate orașele mari din vechiul regat și în mai multe centre din Ardeal. Să se ceară dela centru instrucțiuni și statute, iar în orașele noastre, unde s'au deschis deja sucru-

sale ale Băncii Naționale, sunt rugați d-nii directori ai acestora să binevoiască a lua inițiativa în această chestiune.

Credem, că de data aceasta, scum, când nici o piedecă nu ne mai stă în cale, apatia și nepăsarea noastră vor dispărea și cu toți ne vom pătrunde de necesitatea și de foloasele organizării, în scopul cultivării intereselor noastre proprii.

În legătură cu cele de mai sus dăm aici apelul ce ni-s'a trimis, semnat de câțiva dintre funcționarii superiori ai băncilor din Sibiu, în frunte cu vrednicul director al Băncii Naționale a României, d-nul N. Mărculescu, adresat colegilor lor din localitate și din județ pentru înființarea secțiunii Sibiu a Corpului absolvenților școalelor superioare de comerț.

A P E L.

Subsemnații, simțind necesitatea imperioasă a unei apropieri și închegări de forțe între funcționarii comerciali titrați de toate categoriile și mai ales, având în vedere legea nou creată a «Corpului de contabili autorizați și experți contabili», care ne precizează drepturile noastre profesionale, invităm cu dragoste pe toți colegii dela institutele financiare și comerciale din localitate și județ, fără deosebire de neam și de religie, să se înscrie ca membri ai organizației regnicolare existente cu sediul central în Capitala țării, adică ai «Corpului absolvenților școalelor superioare de comerț».

Inscrierile se pot face la Banca Națională a României din loc.

După înscrierea membrilor se va convoca o adunare generală a acestora pentru constituirea Secțiunii Sibiu a Corpului.

Prin intermediul Secțiunii Sibiu se va face apoi și înscrierea la tribunalul de aici a «contabililor autorizați și a experților contabili» în înțelesul legii.

Dnii directori ai institutelor financiare, comerciale și industriale din orașul și județul Sibiu, cărora li se trimite acest apel, sunt rugați să binevoiască a-l comunica d-nilor funcționari și a înlesni acestora înscrierea.

Sibiu, la 6 Septembrie 1921.

N. Mărculescu,
directorul «Băncii Naționale a României», Sibiu.

V. Georgescu-Carpen,
casierul «Băncii Naționale a României», Sibiu.

A. Boiu,
directorul Băncii Chrissoveloni, Sibiu.

A. Buricescu,
director de fabrică.

Ș. Roșca,
procuristul băncii «Albina», Sibiu.

O. Fulea,
procuristul Băncii Românești, Sibiu.

A. Gușu,
funcționar sup. al băncii «Albina».

I. Lissai,
funcționar «Banca Națională a României», Sibiu.

STATUTELE

„Corpului absolvenților școalelor superioare de comerț“.

I. Constituire, secțiuni, sediu central.

ART. 1. Se înființează în România «*Corpul absolvenților școalelor superioare de comerț*», cu secțiuni în fiecare capitală de județ.

ART. 2. În București afară de secțiunea respectivă, va fi și sediul central al Corpului.

II. Scopul.

ART. 3. Scopul Corpului este:

a) a statua asupra tot ceea ce privește interesele profesionale ale membrilor săi în general;

b) a da concursul în toate chestiunile sau lucrările de competența sa, în toate diferendele ce i-ar fi supuse în calitate de arbitri, raportori, experți, conciliatori etc.;

c) a studia toate chestiunile în legătură cu prepararea și exercitarea profesiei de contabil, răspândind gustul studiului științelor comerciale și industriale, prin conferințe, publicațiuni, acordări de ajutoare pentru studii, subsidii bănești, pentru începuturi de afaceri negustorești, premii, etc.;

d) a deschide pentru adulți cursuri libere de: contabilitate, drept comercial maritim și internațional, tehnologic, mercologie, corespondență, economie politică și socială, etc., cu un cuvânt, de ceea ce contribuie la progresul, dezvoltarea și răspândirea științelor comerciale;

e) a apăra drepturile ce legile țării acordă absolvenților școalelor de comerț în genere și acelor cari au îmbrățișat profesiunea de contabil în special;

f) a elabora un regulament al obligațiilor și drepturilor contabililor în exercitarea carierei lor, supus aprobării ministerului comerțului și industriei și a stării pentru legiferarea de contabil;

g) a stabili strânse legături între corp și comercianți și industriași;

h) a îndruma pe absolvenții școalelor comerciale cu preferință către afacerile comerciale și industriale, căutând a le procura ocupațiuni în această direcțiune:

i) a înființa o casă de economie a corpului;

j) a stabili raporturi amicale și de interes reciproc cu asociațiunile similare din străinătate.

ART. 4. Pentru atingerea scopului și stabilirea de relațiuni între membri, se vor înființa unul sau mai multe organe de publicitate.

III. Membrii, clasificățiune, admitere, obligațiuni.

ART. 5. Membrii corpului pot fi numai absolvenții școalelor superioare de comerț din țară și străinătate.

Absolvenții vechilor școale de comerț cu cinci clase, ai celor de gradul al II-lea, cum și acei ai cursurilor superioare de seară, sunt asimilați cu absolvenții școalelor superioare de comerț.

ART. 6. Absolvenții școalelor financiare sau economice din țară sau străinătate pot fi primiți ca membri aderenți.

ART. 7. Pentru ca un membru să fie admis în corp, trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

a) să posedă titlurile respective prin care să dovedească, că îndeplinește condițiunile din art. 5 sau 6;

b) să se bucure de o bună conduită.

ART. 8. Fiecare secțiune este datoare a ține lista membrilor săi, comunicând transferările sau înscrierile ce vor avea loc la sediul central.

ART. 9. Secțiunile sunt obligate ca la începutul fiecărui an judiciar să comunice instanțelor judiciare din circumscripția sa lista membrilor cari, potrivit regulamentului întocmit de Corp, sunt clasificați cu titlul de experți și pot fi însărcinați cu expertize, arbitraje sau ca informatori în materia profesională a contabilității aplicate.

Copii de pe aceste liste se vor comunica sediului central și camerelor de comerț din orașele respective.

ART. 10. Fiecare secțiune este obligată a întocmi o dare de seamă anuală asupra activității sale cuprinzând și lista membrilor săi.

Această dare de seamă se va comunica sediului central.

IV. Fondurile Corpului.

ART. 11. Fondurile Corpului se compun din:

a) Cotizația obligatorie¹ de lei 12 anual, plătită trimestrial de fiecare membru secțiunii respective;

b) din 5% din onorariile expertizelor de contabilitate încredințate membrilor Corpului, pe baza listelor despre cari se vorbește la art. 9;

c) din donațiuni sau alte mijloace.

ART. 12. Fiecare secțiune administrează fondurile aparte.

V. Administrațiune, comitete, adunare generală.

ART. 13. Fiecare secțiune se conduce și se administrează de către un comitet ales de adunarea generală a membrilor aflați în județul respectiv și se compune din 3 până la 15 persoane, proporțional cu numărul membrilor din secțiunea respectivă.

Comitetul alege din sânul său un președinte, unul sau doi vice-președinți, și unul sau doi secretari. Casierul va fi numit de comitet.

ART. 14. Comitetul sediului central se va compune din comitetul secțiunii din București și din câte un delegat al fiecărei secțiuni din țară. Dele-

¹ S'a intervenit a se cere Consiliului de Miniștri modificarea în sensul cotizația ce se va fixa de comitet.

gații pot fi și membrii ai corpului cu reședința în București.

Deciziunile comitetului sediului central se i-au cu majoritate de voturi și ele nu vor fi valabile dacă la ședință nu vor asista cel puțin $\frac{1}{2}$ din numărul membrilor sau delegaților cari compun comitetul sediului central.

ART. 15. Membrii din comitet sunt aleși pe timp de 3 ani.

După trecerea primilor 3 ani, câte o treime de membri comitetelor se retrage prin tragere la sorți.

Membrii ești pot fi realeși.

În comitete nu pot figura decât români cu drepturi politice.

ART. 16. Fiecare secțiune lucrează la îndeplinirea scopului Corpului în mod independent.

Liniile de interes general ale corpului se definesc de comitetul sediului central, de acord cu acelea ale secțiunilor.

ART. 17. Orice acțiune de interes general ce o secțiune ar voi să întreprindă, trebuie comunicată sediului central care la rândul său poate să ia avizul celorlalte secțiuni și apoi să decidă.

ART. 18. Comitetul sediului central fixează ordinea de zi a congreselor corpului și localitatea unde ele se vor ține.

ART. 19. Adunările generale ale fiecărei secțiuni vor avea loc în fiecare an în cursul lunii Mai.

Dispozițiuni tranzitorii.

ART. 20. Un regulament de ordine interioară privind administrarea și conducerea fiecărei secțiuni, se va elabora de fiecare separat.

Aceste statute împreună cu legea s'au votat de adunarea deputaților în ședința dela 25 Februarie anul 1915 și s'au adoptat cu unanimitate de 61 voturi.

Vice-președinte:

Al. Iliescu. (L. S. A. D.)

Secretar:

A. E. Mihălescu.

Aceste statute împreună cu legea s'au votat de Senat în ședința dela 25 Ianuarie 1916 și s'au adoptat cu unanimitate de 12 voturi.

Președinte:

B. M. Missir. (L. S. S.)

Secretar:

I. T. Isvoranu.

Impozitul pe avere.

(Urmare și fine).

Bonurile de tezaur nescadențate se vor calcula pe valoarea lor în ziua plății, deducându-se dobânzile legale de 5 la sută.

Rentele și efectele vor fi primite pe valoarea fixată conform art. 14. De asemenea vor fi primite în plata impozitului pe capital titlurile ce se vor emite pentru plata pământurilor expropriate; aceste titluri vor fi socotite pe valoarea lor nominală.

Soțul dotat va putea ridica sumele depuse la casa de depuneri în efecte sau numerar cu titlul de dotă spre a plăti acest impozit.

În nici un caz bonurile de tezaur, bonurile de rechiziție, bonurile de despăgubiri nu vor putea fi primite în achitarea impozitului de față, decât dacă sunt prezentate de însuși contribuabilul, în folosul căruia ele au fost emise, sau dacă au fost emise în folosul soției ori copiilor.

ART. 37. Lipsa de declarație în termenul legal precum și declarația incompletă, care echivalează cu un refuz de declarație, e sancționată de lei și prin taxarea din oficiu.

În caz de taxare din oficiu, cifra arbitrară de fisc va rămâne cifra impunerii, fără nici o dovadă din parte-i, dacă contribuabilul nu va face proba, că ea e contrară realității.

În caz de declarație insuficientă, fiscul poate cere lămuriri; lipsa dării lămuririlor în termn de zece zile dela primirea invitațiunii fiscalului, făcută în forma art. 74 din legea asupra contribuțiunilor directe, sau darea de lămuriri echivalente cu un refuz de a răspunde, vor atrage taxarea din oficiu cu toate consecințele ei.

Pentru orice avere constatată de fisc și neînscrisă în declarație, impozitul va fi îndoit, dacă ascunderea s'a făcut de contribuabil cu scop de a frauda fiscul, pe lângă 10,000—20,000 de Lei și închisoare dela trei luni până la doi ani, care trebuie cumulată cu amendă.

ART. 38. Constatarea contravențiunii, procedura de urmat în ce privește încheierea proceselor-verbale, aprobarea lor, căile de atac și acordarea de prime din amenzi, vor fi cele prevăzute în legea asupra contribuțiunilor directe, în ce privește amenzile.

Cu privire la pedeapsa corecțională a închisorii, ministerul finanțelor, după aplicarea amenzii, va trimite actele parchetului respectiv, care va sesiza tribunalul pentru aplicarea acestei pedepse.

Acțiunea fiscalului, se prescrie prin zece ani dela promulgarea prezentei legi.

Agentii fiscalului cari vor primi bani pentru micșorarea evaluărilor sau cari cu rea credință vor face evaluări neexacte la oricare impunere, vor fi pedepsiți cu închisoare dela 3—5 ani, fără putința aplicării art. 60 din codul penal.

ART. 39. Se desființează în Ardeal impozitul similar pe avere.

Sumele neachitate până în prezent din acel impozit de către contribuabili din părțile noi alipite nu se vor mai încasa. Sumele achitate până acum ca impozit pe avere vor fi scăzute la stabilirea impozitului de față. Cele achitate ca impozite asupra câștigurilor de război se scad numai din impozitul datorit la averea câștigată după 1914, stabilită conform art. 19 și numai până la concurența acelei părți a impozitului. Scăderea se va efectua numai cu condiția prezentării actelor doveditoare de plată.

ART. 40 Sumele încasate pe baza legii de față nu vor putea, sub nici un cuvânt, fi afectate cheltuielilor ordinare ale statului. Ele vor forma un fond special, administrat de casa specială prevăzută la art. 22, sub controlul unei comisiuni compuse din președintele curții de conturi, directorul datoriei publice și un deputat ales de comisiunea bugetară din sânul ei. Acest fond special va fi afectat lichidării sarcinilor de războiu, reducerea datoriei publice interne și refacerea țării, potrivit legilor speciale, cari vor determina precis această destinație.

ART. 41. Composesoratele, averile urbariale și ale comunităților de avere sunt asimilate patrimoniilor indivize din art. 9, partea fiecărui copărtaș fiind definitiv fixată pentru fisc de către aceste comunități obligate a înainta tezaurului un tablou detaliat cu numele fiecărui copărtaș și partea lui, în termen de trei luni dela data promulgării prezentei legi.

CRONICĂ.

Condițiunile exportului de valută. Comisiunea superioară vamală a luat hotărârea că pentru a acorda exportul valutei din țară, solicitatorul trebuie să prezinte un certificat dela percepția respectivă că acele valori (acțiuni, titluri de orice fel) române sau străine etc. au fost declarate.

Cei cari se vor dovedi că n'au acest certificat vor fi pedepsiți cu trei luni închisoare și cu amendă dela 1000 la 20,000 lei confiscându-le în acelaș timp și valorile.

Afară de acest certificat fiecare solicitator de valută va trebui să dovedească în ce calitate cere, că este la curent cu plata impozitelor și să arate detaliat motivele pentru care solicită exportul de valută.

Reducerea taxelor vamale la cereale. Taxele vamale la vagonul de cereale s'au redus după cum urmează: orzoaica 2000 lei, malțul 1500 lei, arpăcașul de orz 1500 lei, ovăsul 2000 lei, mei cojit 400 lei, mazăricea 2500 lei, mălaiul 1200 lei, crupele de porumb 1900, fasolea 2000 și muștarul galben 3000 lei.

Taxele pe spectacole și asupra mărfurilor de lux. Ministerul de Finanțe anunță că, controlul taxelor pe spectacole cu începere dela 1 Septembrie se va executa numai de către agenții aceluși Minister.

Tot astfel controlul taxelor asupra mărfurilor de lux cum și cele ce se incassează asupra prețurilor consumațiilor la restaurante, berării, cafenele, bodegi etc., și la celelalte vânzări prevăzute de noua lege asupra impozitului pe lux și cifra de afaceri se va exercita de către agenții săi.

Actualele timbre ale asistenței sociale prin mijlocul cărora se incasa taxe pe articole de lux cum și la hoteluri și localuri de consumație, prevăzute de

legea taxelor pe lux sunt desființate, cu începere dela 1 Septembrie a. c.

Reorganizarea camerilor de comerț. Camerele de comerț vor fi convocate în curând pentru a discuta reorganizarea lor pregătită de Ministerul Industriei și al Comerțului.

La bursa din București. Cu începere dela 1 Septembrie, operațiunile la Bursa valorilor vor avea loc dimineața și după amiază, cu excepția zilelor de sâmbătoare, când Bursa nu va funcționa decât dimineața.

Ungaria cumpără lemne din România. Ungaria a început tratative cu scop de a cumpăra lemne din Slovacia și din Transilvania.

După știrile din Budapesta, se împoartă zilnic din România 25—30 vagoane de lemne prin găurile Kotegian și Biharkerestes. Până în prezent s'a importat 25,000 vagoane de fag și stejar.

În acest timp prețul lemnului se menține în Ungaria. Ele au chiar o tendință către urcare.

Spania și România. Direcțiunea generală a ministerului de Comerț și Industrie studiază actualmente posibilitățile de-a face cât mai strânse legăturile comerciale cu Spania, unde produsele noastre: cerealele, petrolul, lemnele, etc. vor găsi un bun deșeu.

Agentul nostru comercial la Madrid a sosit la București, unde va lucra în acest scop.

Producțiunea mătăsii în Italia. Se prevede că recolta gogoșilor de mătase va da anul acesta 300 mii chintale. Producțiunea a fost întârziată la începutul lui Iunie de frig, dar de atunci ea s'a îmbunătățit mult și va fi satisfăcătoare.

Scutiri de taxe de export. Ministrul de finanțe a scutit legal, spiritul și berea de taxele de export.

Mari falimente în Italia. Societatea de export și import Galimberti din Genua a dat faliment. Deficitul e de 120 milioane lire. Din această cauză firma Camillo Sioni, care era în legătură cu cea dintăiu înregistrează un deficit de 80 milioane și a fost și ea deasemini declarată în stare de faliment.

Bursa din Atena și exportul român. Bursa din Atena a comentat greșit faptul că vasele grecești afretate n'au putut încărca cereale la Brăila și s'au întors deșerte.

Noua lege cu privire la exportul cerealelor nu putea face excepție.

Ungaria și Ceho-Slovacia. Tratativele economice ceho-ungare s'au sfârșit printr'un acord obligând Ceho-Slovacia să furnizeze, până la 3 Decem-

vrie, 10,200 vagoane cărbuni. Ungaria va furniza alimente, în special făină. Acordul va fi ratificat peste puțin timp de guvern.

BIBLIOGRAFIE.

Chestiunea orientării politice noastre economice. Direcțiunea generală a industriei, din ministerul de industrie și comerț, a întreprins o amănunțită anchetă industrială în întreg cuprinsul actual al țării. Lucrarea aceasta, de o remarcabilă valoare documentară pentru orientarea politicei noastre economice, a fost terminată; ea va forma un bogat volum și va fi împărțită la deschiderea Expoziției «Târg de mostre din Septembrie».

„VOILEANA“,
::: casă de economii, societate pe acții în Volla. :::

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de **contabil.**

Dela concurenți să cere absolvirea unei școli comerciale. 2-3

Concurenții vor arăta pretensiunile lor de salariu și postul îl pot ocupa imediat. Cel ales după un an de probă se va definitiva. **Direcțiunea.**

Reclama e sufletul comerțului

:-: BANCA FRANCO-ROMÂNĂ :-:

Activ. Bilanț general încheiat la 30 Iunie 1921. Pasiv.

Activ.		Lei		b.		Pasiv.	
Disponibil cassa numerar	---	13.503,886	26			Capital	---
Bănci	---	18.308,738	92	31.812,625	18	Fonduri de rezervă:	---
Mobilier și val. integrală	---	794,032	55			Ordinar	---
Casse de fier amortizări	---	294,565	40	499,467	15	Special	---
Imobile urbane și rurale	---			5.492,426	55	Imobil	---
Fonduri publice și acții proprii	---			12.358,060	55	Depuneri la vedere și termen	---
Mărfuri diverse	---			2.342,880	02	Diverse conturi de valori	---
Avansuri:						Beneficiul net:	---
Pe portofoliu	---	21.937,563	05			Reportat din 1919/920	---
In Cont-Curent	---	130.333,422	76	152.270,985	81	Pe 1920/921	---
				204.776,446	06		---
							204.776,446

Președinte: N. N. Seceleanu m. p.

Director general: I. D. Protopopescu m. p.

Am examinat prezentul bilanț și l-am găsit în concordanță cu registrele.

COMITETUL DE CENZORI:

Arh. H. Susskynd m. p.

Chr. Staicovici m. p.

Dr. C. Josmescu m. p.

Ing. D. Ghermani m. p.

C. Leonida m. p.

Debit. Contul Profit și Pierdere. Credit.

Debit.		Lei		b.		Credit.	
Amortismente diverse	---	1.205,426	11			Dobânzi, comisioane și beneficii diverse	---
Cheltuieli de administrație salarii și impozite	---	3.548,164	29				---
Beneficiu net	---	10.004,476	70				---
		14.758,067	10				14.758,067

Președinte: N. N. Seceleanu m. p.

Director general: I. D. Protopopescu m. p.

Am examinat prezentul cont de Profit și Pierdere și l-am găsit în concordanță cu registrele.

COMITETUL DE CENZORI:

Arh. H. Susskynd m. p.

Chr. Staicovici m. p.

Dr. C. Josmescu m. p.

Ing. D. Ghermani m. p.

C. Leonida m. p.

